

USTAWA
z dnia 21 listopada 1996 r.

o muzeach

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Opracowano na podstawie: Dz. U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24; z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, z 2007 r. Nr 136, poz. 956, z 2011 r. Nr 207, poz. 1230.

Art. 1.

Muzeum jest jednostką organizacyjną nienastawioną na osiągnięcie zysku, której celem jest gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów.

Art. 2.

Muzeum realizuje cele określone w art. 1, w szczególności przez:

- 1) gromadzenie zabytków w statutowo określonym zakresie,
- 2) katalogowanie i naukowe opracowywanie zgromadzonych zbiorów,
- 3) przechowywanie gromadzonych zabytków, w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo, oraz magazynowanie ich w sposób dostępny do celów naukowych,
- 4) zabezpieczanie i konserwację zbiorów oraz, w miarę możliwości, zabezpieczanie zabytków archeologicznych nieruchomych oraz innych nieruchomości kultury materialnej i przyrody,
- 5) urządzenie wystaw stałych i czasowych,
- 6) organizowanie badań i ekspedycji naukowych, w tym archeologicznych,
- 7) prowadzenie działalności edukacyjnej,
- 7a) popieranie i prowadzenie działalności artystycznej i upowszechniającej kulturę,
- 8) udostępnianie zbiorów do celów edukacyjnych i naukowych,
- 9) zapewnianie właściwych warunków zwiedzania oraz korzystania ze zbiorów i zgromadzonych informacji,
- 10) prowadzenie działalności wydawniczej.

Art. 3.

Muzea mogą być tworzone dla jednej lub wielu dziedzin działalności człowieka oraz tworów natury.

Art. 4.

W sprawach nie uregulowanych w ustawie mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. Nr 114, poz. 493, z 1994 r. Nr 121, poz. 591 oraz z 1996 r. Nr 90, poz. 407).

Rozdział 2
Organizacja muzeów**Art. 5.**

1. Muzea mogą być tworzone przez ministrów i kierowników urzędów centralnych, jednostki samorządu terytorialnego, osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.
2. Muzeami państwowymi są muzea utworzone przez organy administracji rządowej.
3. Muzeami samorządowymi są muzea utworzone albo przejęte przez jednostki samorządu terytorialnego.
4. Podmioty, o których mowa w ust. 1, tworzące muzea są obowiązane:
 - 1) zapewnić środki potrzebne do utrzymania i rozwoju muzeum,
 - 2) zapewnić bezpieczeństwo zgromadzonym zbiorom,
 - 3) sprawować nadzór nad muzeum.
5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi w drodze rozporządzenia:
 - 1) szczegółowy zakres i tryb zabezpieczania zbiorów przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym zniszczeniem lub utratą zbiorów,
 - 2) sposoby przygotowania zbiorów do ewakuacji w razie powstania zagrożenia – mając na względzie niedopuszczenie do sytuacji, w której zbiory mogą być utracone, uszkodzone lub zniszczone, oraz ochronę miejsca przechowywania i eksponowania zbiorów oraz ich ochronę w czasie transportu.
6. Muzea państwowe i rejestrowane muzea samorządowe mają prawo używania okrągłej pieczęci z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej oraz nazwą muzeum w otoku.

[Art. 5a.

Muzea będące instytucjami kultury mogą być łączone tylko z muzeami.]

<Art. 5a.

1. Muzeum może być łączone z innymi instytucjami kultury działającymi na podstawie przepisów o organizowaniu działalności kulturalnej, jeżeli połączenie nie spowoduje uszczerbku w wykonywaniu dotychczasowych zadań.
2. Połączenie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę do Spraw Muzeów.>

Nowe brzmienie art. 5a wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 207, poz. 1230).

<Art. 5b.

1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego prowadzi w Biuletynie Informacji Publicznej wykaz muzeów.
2. Wykaz muzeów zawiera następujące informacje:
 - 1) nazwę muzeum,
 - 2) adres siedziby muzeum,
 - 3) nazwę podmiotu, który utworzył muzeum, a w przypadku osoby fizycznej – jej imię i nazwisko,
 - 4) w przypadku muzeum rejestrowanego – datę wpisu do Państwowego Rejestru Muzeów.
3. Podmiot, który utworzył muzeum, jest obowiązany przekazać informacje, o których mowa w ust. 2, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia utworzenia muzeum, a w przypadku ich zmiany – w terminie nie dłuższym niż miesiąc od zmiany.>

Dodany art. 5b wchodzi w życie z dn. 1.10.2012 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 207, poz. 1230).

Art. 6.

1. Muzeum działa na podstawie statutu nadanego przez podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 1, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, z zastrzeżeniem ust. 5.
2. Statut określa w szczególności:
 - 1) nazwę, teren działania i siedzibę muzeum,
 - 2) zakres działania,
 - 3) rodzaj i zakres gromadzonych zbiorów,
 - 4) organ zarządzający i nadzorujący oraz organy doradcze i sposób ich powoływania,
 - [5) sposób uzyskiwania środków finansowych,]**<5) źródła finansowania działalności muzeum,>**
 - 6) zasady dokonywania zmian w statucie,
 - 7) zasady prowadzenia działalności, o której mowa w art. 9, jeżeli muzeum zamierza taką działalność prowadzić.
3. Pierwszy statut nadany muzeum, statut muzeum w organizacji, zawiera postanowienia regulujące proces organizowania muzeum i obowiązuje do czasu jego zakończenia. Za dzień zakończenia organizowania muzeum przyjmuje się dzień otwarcia wystawy stałej.
4. Po dniu zakończenia organizowania muzeum nadaje się muzeum statut zgodnie z wymogami określonymi w ust. 2.
5. Uzgodnień, o których mowa w ust. 1, dokonuje także, w zakresie swojej właściwości, Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.
6. Muzeum nieposiadające osobowości prawnej, w tym muzeum funkcjonujące w ramach struktury jednostki organizacyjnej, działa na podstawie regulaminu nadanego przez podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 1. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio do regulaminu.
7. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego prowadzi spis uzgodnionych regulaminów, o których mowa w ust. 6.

Nowe brzmienie pkt 5 w ust. 2 w art. 6 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1230).

Art. 7.

1. Przy ministrze właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego działa Rada do Spraw Muzeów jako organ opiniotawczo-doradczy w sprawach zarządzania, finansowania oraz polityki kulturalnej w zakresie muzealnictwa.
2. Rada do Spraw Muzeów składa się z 21 członków, w tym 10 wskazanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz 11 wybranych na zjeździe muzeów rejestrowanych.
3. Kadencja Rady do Spraw Muzeów trwa 3 lata.
4. Członków Rady do Spraw Muzeów powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Rada wybiera Przewodniczącego ze swojego grona.
5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres działania Rady do Spraw Muzeów, sposób powoływania jej członków oraz Przewodniczącego, uwzględniając przy tym ich wiedzę merytoryczną, niezbędną przy pełnionej w niej funkcji.

Art. 8.

1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego sprawuje nadzór nad muzeami. W tym celu może dokonywać kontroli ich działalności.
2. W razie rażącego naruszania przepisów ustawy i statutu muzeum, gdy bezskuteczne okazały się zalecenia usunięcia stwierdzonych uchybień w działalności muzeum, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po wysłuchaniu podmiotu, o którym mowa w art. 5 ust. 1, oraz rady muzeum lub rady powierniczej, po zapoznaniu się z opinią Rady do Spraw Muzeów, może, w drodze decyzji administracyjnej, zakazać jego dalszej działalności. Decyzję tę podaje się do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.
3. W decyzji, o której mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wskazuje sposób zabezpieczenia muzealiów.

Art. 9.

Muzeum może prowadzić, jako dodatkową, działalność gospodarczą w celu finansowania działalności określonej w art. 2.

Art. 10.

1. Wstęp do muzeów jest odpłatny, chyba że właściwy podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 1, postanowi o nieodpłatnym wstępie do muzeum.
2. W jednym dniu tygodnia wstęp na wystawy stałe muzeów jest nieodpłatny.
3. Dyrektor muzeum ustala i podaje do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, wysokość opłat za wstęp do muzeum oraz dzień, o którym mowa w ust. 2. Dyrektor muzeum może zwolnić z opłat za wstęp.
4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, grupy osób, którym przysługuje ulga w opłacie lub zwolnienie z opłaty za wstęp do muzeów państwowych, oraz rodzaje dokumentów potwierdzających ich uprawnienia, uwzględniając przy tym odpowiednio przepisy obowiązujące w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej oraz w państwach członkowskich Eu-

ropejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, ustali, w drodze rozporządzenia, wykaz państwowych muzeów martyrologicznych, do których wstęp jest bezpłatny, ze względu na szczególny charakter historyczny i edukacyjny tych muzeów.

Art. 11.

1. Przy muzeum państwowym i samorządowym działa rada muzeum, której członków powołuje właściwy podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lub 3.
2. Rada muzeum:
 - 1) sprawuje nadzór nad wypełnianiem przez muzeum jego powinności wobec zbiorów i społeczeństwa, w szczególności nad realizacją celów określonych w art. 1,
 - 2) ocenia, na podstawie przedłożonego przez dyrektora muzeum sprawozdania rocznego z działalności, działalność muzeum oraz opiniuje przedłożony przez dyrektora roczny plan działalności.
3. Kadencja członków rady muzeum trwa cztery lata z zastrzeżeniem art. 18 ust. 1.
4. Rada muzeum liczy od 5 do 15 członków. Członków rady muzeum powołuje i odwołuje właściwy podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lub 3. Rada muzeum wybiera ze swojego grona przewodniczącego.
5. W skład rady muzeum powoływane są osoby spośród kandydatów wskazanych przez:
 - 1) właściwy podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lub 3,
 - 2) właściwe ze względu na siedzibę muzeum organy jednostek samorządu terytorialnego, z wyjątkiem jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 5 ust. 3,
 - 3) stowarzyszenia naukowe i twórcze,
 - 4) fundacje i inne instytucje wspierające działalność muzeum,
 - 5) Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w muzeach prowadzących działalność w zakresie jej właściwości,
 - 6) dyrektora muzeum,
 - 7) samą radę muzeum.
6. Członkowie rady muzeum wskazani przez podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lub 3, stanowią nie więcej niż 1/3 składu rady muzeum.
7. Dyrektor muzeum i sekretarz rady muzeum uczestniczą w jej zebraniach; sekretariat rady zapewnia muzeum.
- 7a. Członkom rady muzeum mogą przysługiwać diety oraz zwrot kosztów przejazdów i noclegów na zasadach określonych w przepisach regulujących należności przysługujące pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, o ile nie otrzymują ich z innego tytułu. Wydatki te pokrywa muzeum.
- 7b. Dyrektor muzeum przyznaje należności, o których mowa w ust. 7a, jeżeli środki na ten cel są ujęte w planie finansowym muzeum na dany rok.
8. Szczegółowy tryb pracy rady muzeum określa uchwalony przez nią regulamin.

9. Rada muzeum, w przypadku ogłoszenia konkursu na stanowisko dyrektora, wyznacza do składu komisji konkursowej określonej w art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123, z późn. zm.¹⁾) dwóch dodatkowych członków.
10. (uchylony).

Art. 12.

1. W muzeum mogą działać kolegia doradcze utworzone przez dyrektora, z jego inicjatywy lub na wniosek co najmniej połowy zatrudnionych w nim muzealników.
2. Tryb działania kolegiów doradczych, skład osobowy i organizację określa statut muzeum.

Rozdział 3

Muzeum rejestrowane

Art. 13.

1. W celu potwierdzenia wysokiego poziomu merytorycznej działalności i znaczenia zbiorów oraz w celu ewidencjonowania muzeów spełniających te warunki, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego prowadzi Państwowy Rejestr Muzeów, zwany dalej „Rejestrem”.
2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego uzależnia wpis do Rejestru w szczególności od znaczenia posiadanych przez muzeum zbiorów, zespołu wykwalifikowanych pracowników, pomieszczeń i stałego źródła finansowania – zapewniających spełnienie statutowych celów muzeum.
3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) sposób prowadzenia Rejestru,
 - 2) wzór wniosku o wpis do Rejestru,
 - 3) warunki i tryb dokonywania wpisów w Rejestrze,
 - 4) okoliczności, w jakich można zarządzić kontrolę w celu ustalenia, czy muzeum spełnia nadal warunki wpisu do Rejestru
– biorąc pod uwagę uprawnienia nadzorcze ministra nad muzeami.
4. Z dniem wpisu do Rejestru muzeum jest uprawnione do używania nazwy „muzeum rejestrowane”.
5. Muzeum rejestrowane korzysta ze szczególnej ochrony i pomocy finansowej państwa.
6. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej wykaz muzeów rejestrowanych.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 41, poz. 364, z 2003 r. Nr 96, poz. 874, Nr 162, poz. 1568 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 11, poz. 96 i Nr 261, poz. 2598, z 2005 r. Nr 131, poz. 1091 i Nr 132, poz. 1111 oraz z 2006 r. Nr 227, poz. 1658.

Art. 14.

1. Jeżeli muzeum rejestrowane przestało spełniać warunki wpisu do Rejestru, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wyznacza muzeum termin do ich spełnienia, a po jego bezskutecznym upływie skreśla z Rejestru.
2. O wszczęciu postępowania w sprawie skreślenia z Rejestru oraz o jego wyniku minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zawiadamia podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 1, i podaje ten fakt do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

Art. 15.

Rozstrzygnięcie w sprawach wpisu i skreślenia z Rejestru następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 16.

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw Muzeów, może w muzeach rejestrowanych, bezpośrednio mu podległych, powierzyć swoje uprawnienia radzie powierniczej, w zakresie:

- 1) nadzoru nad wypełnianiem przez muzeum jego powinności wobec zbiorów i społeczeństwa,
- 2) bezpośredniego nadzoru nad realizacją celów określonych w art. 1,
- 3) powoływania i odwoływania dyrektora muzeum.

Art. 17.

Właściwe organy administracji rządowej oraz organy jednostek samorządu terytorialnego mogą w muzeach rejestrowanych bezpośrednio im podległych powierzyć - za zgodą ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw Muzeów - swoje uprawnienia radzie powierniczej, w zakresie określonym w art. 16.

Art. 18.

1. W muzeum, w którym działa rada powiernicza, nie powołuje się rady muzeum, a dotychczasowa rada ulega rozwiązaniu.
2. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 16 i 17, wymaga zasięgnięcia opinii Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, w zakresie jej właściwości.

Art. 19.

1. Rada powiernicza składa się z 9-15 członków. Pracami rady kieruje przewodniczący. Członków rady oraz przewodniczącego powołuje i odwołuje organ, o którym mowa w art. 16 i art. 17.
2. Szczegółowy tryb pracy rady powierniczej określa regulamin uchwalany przez radę i zatwierdzany przez organ, o którym mowa w art. 16 i art. 17.

3. Kadencja rady powierniczej trwa 5 lat.
4. Członkostwo w radzie powierniczej wygasa przed upływem kadencji w razie:
 - 1) śmierci,
 - 2) zrzeczenia się,
 - 3) skazania prawomocnym wyrokiem na utratę praw publicznych,
 - 4) ubezwłasnowolnienia,
 - 5) odwołania z powodu niewykonywania obowiązków członka rady wynikających z przepisów ustawy lub regulaminu.

Art. 19a.

1. Członkom rady powierniczej może przysługiwać zwrot kosztów przejazdów na zasadach określonych w przepisach regulujących należności przysługujące pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz wynagrodzenie za udział w posiedzeniu rady powierniczej. Wydatki te pokrywa muzeum.
2. Dyrektor muzeum przyznaje zwrot kosztów przejazdów, jeżeli środki na ten cel są ujęte w planie finansowym muzeum na dany rok.
3. Podmiot, o którym mowa w art. 16 lub 17, przyznaje wynagrodzenie, o którym mowa w ust 1, oraz ustala jego wysokość.
4. W przypadku przyznania wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, nie może być ono wyższe niż:
 - 1) dla przewodniczącego rady – 50%,
 - 2) dla pozostałych członków rady – 45%,– minimalnego wynagrodzenia przewidzianego w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

[Art. 20.

Muzeum rejestrowanemu przy nabywaniu zabytków przysługuje:

- 1) *prawo pierwszeństwa zakupu od podmiotów prowadzących działalność polegającą na oferowaniu do sprzedaży zabytków - w terminie 14 dni od dnia zgłoszenia przez muzeum zamiaru zakupu,*
- 2) *prawo pierwokupu bezpośrednio na aukcjach, po cenie wylicytowanej.]*

Nowe brzmienie art. 20 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 207, poz. 1230).

<Art. 20.

1. **Muzeum rejestrowane ma prawo pierwszeństwa zakupu od podmiotów prowadzących działalność polegającą na oferowaniu do sprzedaży zabytków, w terminie 14 dni od dnia zgłoszenia przez muzeum zamiaru zakupu. W przypadku skorzystania z prawa pierwszeństwa nabycie przez muzeum rejestrowane następuje po cenie z chwili zgłoszenia zamiaru zakupu.**
2. **Muzeum rejestrowanemu przysługuje prawo pierwokupu zabytku sprzedawanego na aukcji. Oświadczenie w sprawie skorzystania z prawa pierwokupu powinno być złożone przez muzeum niezwłocznie po licytacji zabytku, nie później jednak niż do zakończenia całej aukcji.**

3. **W przypadku złożenia oświadczenia o skorzystaniu z prawa pierwokupu przez więcej niż jedno muzeum rejestrowane przysługuje ono muzeum, które wcześniej złożyło takie oświadczenie.**
4. **Sprzedaż dokonana z naruszeniem prawa pierwszeństwa, o którym mowa w ust. 1, oraz prawa pierwokupu, o którym mowa w ust. 2, jest nieważna.>**

Rozdział 4

Muzealia

Art. 21.

1. Muzealiami są rzeczy ruchome i nieruchomości stanowiące własność muzeum i wpisane do inwentarza muzealiów. Muzealia stanowią dobro narodowe.
- 1a. W przypadku muzeum nieposiadającego osobowości prawnej, muzealiami są rzeczy ruchome i nieruchomości stanowiące własność podmiotu, który utworzył muzeum, oraz wpisane do inwentarza muzealiów.
2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, zakres, formy i sposób ewidencjonowania zabytków w muzeach, wskazując, w szczególności, rodzaj dokumentacji ewidencyjnej, wymagania, jakim powinno odpowiadać prowadzenie tej dokumentacji, sposób oznakowania muzealiów oraz tryb ich dokumentowania w przypadku przeniesienia poza siedzibę muzeum oraz skreślania z inwentarza muzeum.

Art. 22.

(uchylony)

[Art. 23.

1. *Muzea państwowe i samorządowe mogą dokonywać zamiany, sprzedaży lub darowizny muzealiów, po uzyskaniu pozwolenia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Pozwolenie na zamianę, sprzedaż lub darowiznę muzealiów może być udzielone tylko w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach. Środki uzyskane ze sprzedaży muzealiów mogą być przeznaczone wyłącznie na uzupełnienie zbiorów muzeum.*
2. *(uchylony).*
3. *Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może wydać pozwolenie na zamianę, sprzedaż lub darowiznę muzealiów na wniosek dyrektora muzeum zaopiniowany przez radę muzeum i złożony za pośrednictwem właściwego podmiotu, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lub 3 – po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw Muzeów.*
4. *W sprawach z zakresu działania Rady Ochrony Pamięci Walki i Męczeństwa czynności, o których mowa w ust. 1-3, wymagają zasięgnięcia jej opinii.]*

<Art. 23.

- 1. Muzea państwowe i samorządowe mogą dokonywać zamiany, sprzedaży lub darowizny muzealiów, po uzyskaniu pozwolenia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Pozwolenie na zamianę, sprzedaż lub darowiznę muzealiów może być udzielone tylko w uzasadnionych przypadkach. Środki uzyskane ze sprzedaży muzealiów mogą być przeznaczone wyłącznie na uzupełnienie zbiorów muzeum.**
- 2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw Muzeów, może wydać pozwolenie na zamianę, sprzedaż lub darowiznę muzealiów, na wniosek dyrektora muzeum zaopiniowany przez radę muzeum.**
- 3. W sprawach z zakresu działania Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, wymagają zasięgnięcia jej opinii.>**

Nowe brzmienie art. 23 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 207, poz. 1230).

Art. 24.

1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na wniosek dyrektora muzeum państwowego lub samorządowego, wydaje pozwolenie na skreślenie z inwentarza, w razie zmiany statusu prawnego muzealium lub błędu w zapisie inwentarzowym.
2. W razie stwierdzenia błędów w zapisie inwentarzowym, skreślenie może być nakazane decyzją ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po uzgodnieniu z Radą do Spraw Muzeów.

Art. 25.

1. Muzeum pobiera opłaty za przygotowanie i udostępnianie zbiorów do celów innych niż zwiedzanie, w szczególności za kopiowanie, sporządzanie reprodukcji lub fotografii, przygotowywanie zbiorów do wypożyczenia oraz ich wypożyczenie.
2. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, ustala dyrektor muzeum. W uzasadnionych przypadkach dyrektor muzeum może ustalić opłatę ulgową lub zwolnić z opłaty.
3. Nie pobiera się opłat za wypożyczenia muzealiów między muzeami krajowymi oraz, pod warunkiem wzajemności, między muzeami z siedzibą w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej oraz w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Art. 25a.

1. Wizerunki muzealiów mogą być utrwalone i przechowywane na informatycznych nośnikach danych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565 oraz z 2006 r. Nr 12, poz. 65 i Nr 73, poz. 501).
2. Muzeum pobiera opłaty za udostępnianie wizerunków muzealiów, z wykorzystaniem informatycznych nośników danych. Bezpośredni dostęp do wizerunków muzealiów drogą elektroniczną jest bezpłatny.

3. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 2, ustala dyrektor muzeum. W uzasadnionych przypadkach dyrektor muzeum może ustalić opłatę ulgową lub zwolnić z opłaty.

Art. 26.

1. W razie likwidacji muzeum samorządowego, właściwy podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 3, zapewnia muzealiom warunki należytego przechowywania.
2. W przypadku określonym w ust. 1, odpowiednio organ wykonawczy gminy, powiatu lub województwa ma prawo pierwszeństwa nabycia muzealiów. Jeżeli likwidowane muzeum utworzono w drodze komunalizacji mienia państwowego nabycie tego mienia następuje nieodpłatnie.
3. Jeżeli organ wykonawczy gminy, powiatu lub województwa nie skorzystał z prawa pierwszeństwa nabycia, podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 3, po uzgodnieniu z wojewodą, rozstrzyga o dalszym przeznaczeniu muzealiów.

Art. 27.

Szczegółowe zasady postępowania z muzealiami, w razie likwidacji muzeum państwowego, określa każdorazowo minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze decyzji, po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw Muzeów.

Art. 28.

Muzealia, będące nieruchomościami, w momencie likwidacji muzeum podlegają bezzwłocznie wpisowi do rejestru zabytków, chyba że wejdą w skład innego muzeum.

Art. 29.

[1. Muzealia mogą być przenoszone, za zgodą dyrektora muzeum, poza teren muzeum, w którym są wpisane do inwentarza:

- 1) w przypadku wypożyczenia innym muzeom,
 - 2) w przypadku potrzeby konserwacji, badań lub zapewnienia bezpieczeństwa,
 - 3) w przypadku ekspozycji na wystawach,
 - 4) w innych uzasadnionych przypadkach
- za zgodą podmiotu, o którym mowa w art. 5 ust. 1.]

<1. Muzealia mogą być przenoszone poza teren muzeum, w którym są wpisane do inwentarza:

- 1) za zgodą dyrektora muzeum, w przypadku:
 - a) wypożyczenia innym muzeom,
 - b) potrzeby konserwacji, badań lub zapewnienia bezpieczeństwa,
 - c) ekspozycji na wystawach;
 - 2) za zgodą podmiotu, o którym mowa w art. 5 ust. 1, oraz dyrektora, w przypadkach niewymienionych w pkt 1, jeżeli przeniesienie nie wpłynie ujemnie na działalność statutową muzeum.>
2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, warunki, sposób i tryb przenoszenia muzealiów,

Nowe brzmienie ust. 1 w art. 29 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 207, poz. 1230).

z uwzględnieniem w szczególności warunków i sposobu przenoszenia, przechowywania ich w nowym miejscu oraz opracowywania dla nich dokumentacji naukowo-konserwatorskiej.

Art. 30.

Muzealia wpisane do inwentarzy muzeów państwowych lub samorządowych nie podlegają egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego w sądowym lub administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym.

Art. 31.

Przepisy rozdziału 4 nie naruszają przepisów dotyczących ochrony narodowego zasobu archiwalnego oraz przepisów regulujących zasady zbywania mienia komunalnego.

Rozdział 5 Pracownicy muzeów

Art. 32.

1. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach związanych z działalnością podstawową muzeów tworzą zawodową grupę muzealników, do której wchodzi asystenci, adiunkci, kustosze i kustosze dyplomowani.
2. Pracownicy, o których mowa w ust. 1, powinni posiadać kwalifikacje muzealnicze.
3. W muzeach mogą być zatrudnieni specjaliści w innych zawodach związanych z działalnością muzealną.

[4. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wymagania kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania w muzeach stanowisk, o których mowa w ust. 1, oraz sposób ich stwierdzania, mając na celu zapewnienie profesjonalnego wykonywania zadań.]

<4. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wymagania kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania w muzeach stanowisk, o których mowa w ust. 1 i 3, oraz sposób ich stwierdzania, mając na celu zapewnienie profesjonalnego wykonywania zadań.>

Nowe brzmienie
ust. 4 w art. 32
wchodzi w życie
z dn. 1.01.2012 r.
(Dz. U. z 2011 r.
Nr 207, poz.
1230).

Art. 33.

Muzea prowadzące lub koordynujące prace naukowe mogą zatrudniać pracowników naukowych i badawczo-technicznych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz.U. z 1991 r. Nr 44, poz. 194 i Nr 107, poz. 464, z 1992 r. Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 1, poz. 3 i Nr 43, poz. 163 oraz z 1996 r. Nr 41, poz. 175 i Nr 89, poz. 402). Do pracowników tych przepis art. 34 stosuje się odpowiednio.

Art. 34.

Muzealnik w czasie pozostawania w stosunku pracy w muzeum przestrzega ogólnie przyjętych norm etyki zawodowej, a w szczególności nie prowadzi handlu przedmiotami pozostającymi w zakresie zainteresowania muzeum i nie podejmuje działań, jak kolekcjonerskich, wykonywania ekspertyz i wycen przedmiotów, mogących powodować konflikt interesów z zatrudniającym go muzeum.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 35.

W ustawie z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach (Dz.U. Nr 10, poz. 48, z 1983 r. Nr 38, poz. 173, z 1989 r. Nr 35, poz. 192 oraz z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 56, poz. 322 oraz z 1996 r. Nr 106, poz. 496) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule ustawy skreśla się wyrazy "i o muzeach";
- 2) w art. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
 - "2) wpisane w muzeach do inwentarza i wchodzące w skład bibliotek, z wyjątkiem materiałów wchodzących w skład narodowego zasobu archiwalnego, których ochronę regulują odrębne przepisy,";
- 3) w tytule rozdziału III skreśla się wyrazy "i nadzoru nad muzeami";
- 4) w art. 7 skreśla się wyrazy "i wszystkimi muzeami";
- 5) art. 9 otrzymuje brzmienie:

"Art. 9. Bezpośredni nadzór nad państwowymi kolekcjami i zbiorami pozamuzealnymi sprawują Minister Kultury i Sztuki, inni ministrowie (kierownicy urzędów centralnych), osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, stosownie do swojego zakresu działania.";
- 6) skreśla się art. 45-54 oraz oznaczenie rozdziału VIII;
- 7) skreśla się art. 61-66 oraz oznaczenie rozdziału X;
- 8) w tytule rozdziału XI skreśla się wyrazy "i zbiorach muzealnych";
- 9) w art. 67 wyrazy "Muzea i zabytki nieruchome" zastępuje się wyrazami "Zabytki nieruchome";
- 10) skreśla się art. 69.

Art. 36.

W ustawie z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz.U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127, Nr 103, poz. 446 i Nr 107, poz. 464, z 1993 r. Nr 47, poz. 212 i Nr 131, poz. 629, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 31, poz. 118, Nr 84, poz. 384, Nr 85, poz. 388, Nr 89, poz. 415 i Nr 123, poz. 601, z 1995 r. Nr 99, poz. 486 oraz z 1996 r. Nr 5, poz. 33, Nr 90, poz. 405, Nr 106, poz. 496 i Nr 156, poz. 775) w art. 40 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

"4a. Muzeum rejestrowane zwolnione jest od opłat z tytułu użytkowania wieczystego, użytkowania i zarządu gruntami i budynkami, stanowiącymi własność Skarbu Państwa."

Art. 37.

W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. Nr 9, poz. 31 i Nr 101, poz. 444, z 1992 r. Nr 21, poz. 86, z 1994 r. Nr 123, poz. 600 oraz z 1996 r. Nr 91, poz. 409 i Nr 149, poz. 704) w art. 7 w ust. 1 po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:

"10a) budynki i grunty we władaniu muzeów rejestrowanych,".

Art. 38.

W ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. Nr 114, poz. 493, z 1994 r. Nr 121, poz. 591 oraz z 1996 r. Nr 90, poz. 407) art. 40 otrzymuje brzmienie:

"Art. 40. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury (Dz.U. Nr 10, poz. 48, z 1983 r. Nr 38, poz. 173, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 56, poz. 322, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 5, poz. 24), ustawy z dnia 9 kwietnia 1968 r. o bibliotekach (Dz.U. Nr 12, poz. 63, z 1984 r. Nr 26, poz. 129, z 1989 r. Nr 29, poz. 155 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 oraz z 1996 r. Nr 152, poz. 722) oraz ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz.U. z 1997 r. Nr 5, poz. 21) w zakresie prowadzenia działalności kulturalnej w formach określonych w tych ustawach."

Art. 39.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy za chowują moc dotychczasowe przepisy wykonawcze dotyczące muzeów, wydane na podstawie ustawy wymienionej w art. 35, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli nie są z nią sprzeczne.

Art. 40.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

SPIS TREŚCI

Rozdział 1

Przepisy ogólne (art. 1–4)

Rozdział 2

Organizacja muzeów (art. 5–12)

Rozdział 3

Muzeum rejestrowane (art. 13–20)

Rozdział 4

Muzealia (art. 21–31)

Rozdział 5

Pracownicy muzeów (art. 32–34)

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe (art. 35–40)